

MARTTI ROMMI

LAMPOSAARI

Lappeenrannan ja Lauritsalan lähisaari Osa II

L A M P O S A A R I

Lappeenrannan ja Lauritsalan lähisaari

Asutus – Kertomuksia – Valokuvia

© 2019 Martti Rommi
Taitto ja kansi: Books on Demand
Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa
ISBN: 978-952-80-1347-1

LAMPOSAARI

Lappeenrannan ja Lauritsalan lähisaari

Asutus – Kertomuksia – Valokuvia

Wahlin sahan höyrylaivat
– proomut ja lotjat

Työryhmä:
Riitta ja Jorma Aarrevuo
Martti Rommi

Erkki Puheloinen
Teoksen kirja-asu,
Oheistus.

– sahateollisuuden historian tietokanta.

OSA II

KUN J. A. Collin perusti Lamposaaren sahan...

– Heti vuonna 1906 kokoontuivat sahantyöntekijät Muukonniemeen ja perustivat paikalliskokouksessa virallisesti, Lamposaaren työväenyhdistyksen. Työväenyhdistys liitettiin SAJ:n v. 1907 ja oli pitkään Suomen Saha Teollisuuden työväen Lamposaaren osasto nro 18. Nimeksi tuli sittemmin Lamposaaren ammattiosasto N: o 219 ja vielä tehtiin ainakin yksi rekisterimuunnos, v. 1959 – nimeksi tällöin tuli Lamposaaren puutyöväen ammattiosasto r.y.

Wahlin Sahan äkkinäisesti palaessa v. 1967, ainut työnantaja saarella lakkasi sahayhteisön toisena osapuolena. Työväenyhdistyksen ja urheiluseura TAIMEN toiminta sen sijaan jatkuu yhä tänä päivänä vireänä pitkälti, ylitse vuosisadan jatkumona.

*Kuva 50 l-
Lamposaaren työväentalo*

Lankkusilta joka vei työväentalolle veden yli. Kaikki ne ketkä, eivät pudonneet sillalta, pääsivät juhannusta juhlimaan, kastuneet käännytettiin kotiin selviämään. Taustalla Työväentalo.

** Työväentalolla pidetään edelleen kesäisin useita häitä ja muita perhejuhlia. Juhannuksena ovat lavatanssit ja komea kokko. Talvisin talo on kylmillään, järjestetään ainoastaan pikkujoulut, joissa lapset esittävät ohjelmaa ja lopuksi nautitaan puuroa.*

"Jalkapallo-ottelu, poikamiehet vastaan ukkomiehet, koulunkenttä".

Tuvan täydeltä väkeä pikkujouluissa.

Urheiluseura Taimen tytöt ennen voimisteluesitystä, takana vasemmalta Jaana Viro, Päivi Äyräväinen, Paula Vauhkonen. Eturivissä vasemmalta Merja Laakso, Sari Loisa ja Tarja Laakso.

*Lamposaaren oma orkesteri Vapunajan kevätjuhlassa:
Hanurissa Heikki Vahtinen, basso Erkki Paajanen, rummut Mika Paajanen,
laulu Vilho Karppanen ja kitaristi Ari Ylönen.*

*Taimen naisia voimisteluasussaan, vasemmalta Krista Kokki, Liisa Saukkonen,
Riitta Aarrevuo, Salme Äyräväinen, Maija Vauhkonen ja Milly Pirhonen.*

Näytelmä:

"Kaisal tulloo sulhasii" – Vasemmalta Päivi Äyräväinen, Antti Vauhkonen, Milly Pirhonen, Salme Äyräväinen ja Eino Pirhonen.

Seitsemän veljeksien joulusauna:

Vasemmalta Heikki Vauhkonen painimassa alakynnessä. Juba Karttunen ja heittämässä Vilho Karppanen, sekä Eino Pirhonen, Pasi Viro ja Jorma Aarrevuo.

Pikkujoulunäytelmä: Vasemmalta päin ovat Salme Äyräväinen, Pauliina Paaajanen, (tuntematon, tuntematon!) ja Heidi Vaittinen, Tiina Karppanen ja Sanna Hämäläinen.

"Kaisal tulloo sulhasii" näytelmässä vasemmalta: Milly Pirhonen, Salme Äyräväinen ja saavissa Eino Pirhonen.

J. A. Collin, tukkukauppias Ruotsinpuoleiselta Pohjanlahdelta aloitti Suomessa 1899 Mikkelin Anttolan hovin ja kruununmetsiköiden valloituksen. Toiminimi sai vain kahdessa vuodessa kauppahuoneen maineen ja perusti Eteläiselle Saimaalle v. 1905 kolmanneksi suurimman höyrysahan Saimaan kanavansuun läheisyyteen avaten sahatavaran viennin heti ulkomaille. Hän omisti pian useita höyrylaivoja Saimaalla, sekä Viipurin ulkosatamassa Uuraan Tervasaarella. Nopeasti Viipurin huomattava kauppahuone hankki itselleen Collinien sahatoimen ja koko osakeannin marraskuussa 1911 uusien Collinin sahan alueella suur sahaksi ja nimesi sen Wahl & Co. Lamposaaren höyrysahaksi. Sahan omistajat kauppaneuvos Harry Wahl ja konsuli Leo Wahl kuuluivat historiallisen teollisuus suvun, Paul Wahl & Co. yhtiön viimeisiin johtajiin. Lappeenkunnan alueen Lamposaaren Wahlin saha omistikin pian huomattavan laivaston, menestyi yhtenä kannattavimpana vientisahana Lappeenrannan ja Lauritsalan lähiympäristössä ja nopeasti omistivat useita hinaajalaivoja ja suuren määrän vesikalustoa Saimaan ja Viipurin vesillä. Sahan johtaja, kauppaneuvos Harry Wahl tuli sangen kuuluisaksi ulkomaan matkoiltaan hankkimasta Euroopan kaikkein suurimmasta italialais-mestarihuilujen, Gremona kokoelmasta! Kuuluisuutta hän oli myös saanut kilpapurjehdusveneiden taitavana suunnittelijana, sekä Tukholman olympialaisissa saavuttamallaan hopeamitalilla kilpapurjehduksessa R-8" kilpaveneiden luokassa itsesuunnittelemalla Aglaja veneellään.

Tämä teoksen toinen osa kertoo valokuvien Lamposaaren Wahlin sahalla työtään tekevien ihmisten elämästä ja muistelmista viimevuosisadan alusta alkaen.

BoDTM
BOOKS on DEMAND

ISBN: 978-952-80-1347-1 www.bod.fi